

**Ioana Roman
a reprezentat România
la Conferința Liderilor
Tineretului Mondial**

„Se spune că există un moment în viața fiecăruia când se întâmplă ceva, iar din acea clipă, totul se schimbă. Pentru mine, acesta a fost GYLC (Global Young Leaders Conference), ce s-a desfășurat în Washington DC, respectiv New York City, în perioada 1-10 iulie 2019.

În fiecare discurs pe care l-am scris până acum, obișnuiam să folosesc celebrul citat al lui Mahatma Gandhi, și anume 'Fii schimbarea pe care vrei să o vezi în lume', fără a înțelege concret ce este acel ceva care ar putea schimba lumea. Tot așa, în prima zi a acestui program, la prima întâlnire cu grupul, mentorul nostru ne-a rugat să enumerăm calitățile pe care trebuie să le posede un lider.

PAGINA 6

**Așezare de 10.000
de ani, descoperită
lângă Ierusalim**

La aproximativ 5 kilometri la vest de Ierusalim, arheologii au descoperit ruinele unei așezări umane despre care ei cred că predatează Stonehenge sau piramidele egiptene, având în jur de 10.000 de ani, notează Science Alert.

„Acesta este probabil cel mai mare sit arheologic din acea perioadă din Orientul Mijlociu. Ne permite să ne extindem cunoștințele asupra perioadei cu mult față de ce știm acum”, explică arheologul Lauren Davis de la Autoritatea Israeliană a Antichităților.

Arheologii au descoperit că această așezare s-a întins în momentul maxim de înflorire pe o suprafață de aproape 40 de hectare. Arheologii care au săpat de-a lungul ultimelor 18 luni au ajuns la concluzia că, la apogeul său, așezarea ar fi fost un centru urban înfloritor cu clădiri mari, facilități publice și temple.

Pe lângă vechimea acestei așezări, ce fascinează la aceasta este distanța foarte mică față de Ierusalim și faptul că a nu a fost descoperită până acum. Unii arheologi aveau bănuielele cu privire la existența unei așezări neolitice în acea regiune, dar începerea unor lucrări de infrastructură a scos la iveală dovezile acesteia.

**Böszörményi
Károly,
primarul
Sătmarului
cu cel mai
lung mandat,
25 de ani**

PAGINA 2

Böszörményi Karoly a fost la conducerea Primăriei Satu Mare în perioada 1871 - 1896

**50 de ani de la aselenizare: Un pas mic
pentru om, un salt uriaș pentru omenire**

PAGINA 4

**Ziarul Satu Mare din 21 iulie 1929:
Totul de la Dumnezeu și de la stat**

PAGINA 3

**Interviu cu profesoara
de muzică Renata Inovan**

PAGINA 5

**Ștefan Pascu, unul
din cei mai mari
istorici români
din Transilvania**

Ștefan Pascu este unul dintre cei mai activi participanți la numeroase congrese și reuniuni internaționale de istorie în calitate de raportor. Își aduce astfel contribuția până în ultima clipă la dezvoltarea Istoriei Românilor în țară și peste hotare. Multilateral în aprecierea și analiza proceselor istorice și sociale, Ștefan Pascu are o operă de complexitate pe măsura capacității intelectuale de excepție.

Deși abordează o arie largă de probleme, Ștefan Pascu rămâne un medievist al istoriei Românilor din pasiunea istoricului în general și aplicația spre această epocă distinctivă în evoluția fiecărui popor și națiune. Dar și aici pasiunea, așa cum o arată rezultatele lucrărilor și studiilor sale, este concentrată, ca un fascicul de lumină, asupra istoriei Transilvaniei.

PAGINA 7

**965 de ani de la
Marea Schismă**

În 16 iulie s-au împlinit 965 de ani de la Marea Schismă. În 1054 a avut loc Marea Schismă între Roma și Bizanț. Papa Leon al IX-lea și Patriarhul Cherularios s-au excomunicat reciproc, refuzându-și unul altuia grația divină.

Încă de la începuturi, Biserica a acordat un statut special unor episcopi, numiți patriarhi: episcopul Romei, episcopul Alexandriei și episcopul Antiohiei. Lor li s-au alăturat episcopul Constantinopolului și episcopul Ierusalimului, confirmați în cadrul Conciliului din Calcedon din 451. Patriarhii erau superiori celorlalți episcopi ai bisericii. În timp ce Constantinopolul se baza în solicitarea unei poziții mai înalte pe argumentul că era "Noua Romă", patriarhul Romei considera că el, ca succesor al Sfântului Petru, primul dintre apostoli, trebuia să aibă întâietate.

Dezbinarea Imperiului Roman a contribuit și ea la dezbinarea din sânul Bisericii. Teodosie cel Mare, care a murit în anul 395, a fost ultimul împărat care a domnit peste un Imperiu Roman unit; după moartea sa, teritoriul a fost împărțit în două jumătăți, estică și vestică, fiecare având propriul împărat.

Latutlar

Cea mai importantă instituție, calea ferată, a primit o nouă organizare.

Dela punerea în aplicare a reformei votate, calea noastră ferată va prospera.

Redactor resp.:
Dr. M. Popp

Telefon: No. 220.

Organ politic independent

Apare sub conducerea unui comitet

Redacția și administrația:
Safu-Mare
Str. Lucaciului 13.

Totul de la Dumnezeu și de la stat

Am fost într-o lună secerată cu un om al regimului într-un sat. Pe drum m'a surprins laurile părgănite. Grâul amestecat cu buruiană. Ogoarele arate alina de o palmă. În apropierea acestor ogoare se încorneșau două râci cu apă din belșug. M'am gândit ce minuni ar face neclește ape dacă oamenii ar fi organizați și la noi ca în alte țări. Lecitorii de ieri au fost scoși din țară din mila guvernului, care lesa trimis cucuruz să nu pierdă de foame. În sat, intrând în vorbă cu un țaran mai vorbăreț, acesta m'a întâmpinat cu o ploșcă de băutură contra statului că nu i ajută și contra lui Dumnezeu că nu da ploaie. Alții ziceau că și guvernul actual este „lăsat în țară” fiindcă ei nu sunt nici bogati.

Iată prin ce mare ce mentalitate a peins după război în țara noastră: Dumnezeu și statul! Aceste două elemente trebuie să dea totul. Și astfel pe când alții își pun toate speranțele în produsul unei munci sistematice, muncă din zi până în noaptea, noi așteptăm ploile și dacă ele nu vin așteptăm ajutorul statului. Am rămas mai prejos ca și Chiinezii, un popor sărac tocmai din Asia, care spre a fi dați exemplu un profesor universitar al nostru scrie despre felul cum muncește:

„Faceți socoteala, acolo pe două jugăre de pământ se hrănesc 12 persoane. Muncesc mult, dar au și roade. De dimineață toți ai casei sunt în picioare: copiii și bătrânii. În grădina, (câci la chinezi grădina le este mesia) fie care lucrează. Orezul este răsădit în cu fir. Grâul tot așa. Legumele, nu mai vorbesc! Un singur strat de mărimea unui stânjenă e cuadrat din 5-6 rânduri

de legume pe vară. Răsăd peste răsăd. Dar peștii!

Sunt ținuți într'un fel de lăci cu apă, până le vine vremea să fie vărsați în tarlana de pe care s'a secerat orezul, și care e prefăcută apoi în iaz. Este un iaz mic, dar plin de pește... câci peștele e carnea Chinezilor. Ca animale pe lângă casă ei nu țin decât porci și găini. Vacă nu le trebuie; câci cere loc prea mult și cere multă mâncare. Dacă ai carne de găină, de porc, de porumb și de pește, ce-ți mai trebuie carne de vită? În loc să ții o jumătate de câmp cu tufe de lăci, iar haina și încălțăminte și găina. În sfârșit fasolea (soia, un fel de plantă) te dă lapte, unt, brânză și cașcaval cât se poate de ieftin.

Pune alături munca țaranului român, care ocupă de foame pe 5-6 hectare și ju-

decă!

Am uitat însă să spun că chinezul nu-i trebuie nici ploaie. Dacă este, bine; dacă nu, el își face ploaie singur, ducând prin șențulețe orice isvor până pe coastele dealurilor și umblând mereu cu stropitoarea în mână.

Când va veni și la noi vremea să ne scăpăm de lotăria ploilor, măcar în lunile cele infernale (Someș, Criș, Mureș, Dunăre, Siret, Jalușca, Prut, Nistru!).

Până atunci țaranii noștri vor continua să aștepte hrana de la Dumnezeu și de la stat. Și atunci când guvernul Maniu vorbește de indignitate, de irigații, de coptarea căderilor de apă, se găsesse partide și indivizi care în loc să ajute și să încurajeze proiectele guvernului, sabotază. Dar nu mai vorge!...

Supărații

Ziarul nostru a pus deocamdată la dispoziția cititorilor coloanele sale. Nu a fost activitate românească, de la unilele conferințe și conferințe sătești, până la cele mai mari manifestații de ordin național la care să nu fi răspuns cu prisosință. Am deschis coloanele sfaturilor profesate de proști inv. agricultori precum și altor categorii de oameni, atunci când am crezut, că, cuvântul scris va merge unde trebuie. De multe ori am exagerat laudele, tocmai spre a da imbold altora la muncă pentru popor.

Românii au aflat în noi un sprijin. Minoritarii, atunci când au uitat că sunt în România au fost readuși la realitate, fără însă a comite nedreptăți, cu alte cuvinte, fără a ne lega de oameni așa spre a se afla în treabă sau numai

din dorința de a satisface ambiția unor anumite persoane.

Nu înseamnă aceasta însă că nu am și lovit! Sunt mulți oameni răi chiar printre noi. Și sunt și mai mulți cei cari greșesc fie cu voce fie fără voce. În mod civilizată le-am atras atenția și am denunțat cauzile autorităților superioare. Ne plăcea să ordonăm și chiar ne mângăeam cu această credință că, nicicând n'am fost nedrepti. Așa a fost...

Acum de curând s'au aflat în oraș unele cazuri de crasă nepăsare.

Un măcelar a voit să otrăvească pe soldații noștri cu carne de vită tuberculoasă. Noi, bine informați, am atras atențiunea organelor respective.

Nu cunoșteam nici pe măcelar nici pe acei care eventual ar fi în raporturi cu el. Notița noastră a fost cinstită, pornită

dintr'un sentiment de grijă față de câteva sute de tineri, ce din cauza acestui fapt ar fi putut foarte bine fi trimiși acasă, în loc de sînătoși, cum au venit la regimente, cu microbul tuberculozilor în organism, în sate unde ar fi făcut alte sute de victime. Unii s'au supărat! Să le fie de bine! Fiindcă ar fi trebuit să se supere, ba chiar să plângă tocmai când nu le-am fi atras atenția și faptul că ar fi consumat, ba mai mult s'ar fi repetat! Să te supere când te se atrage atenția ca un fapt atât de grav să nu se repete este cel puțin o supărare semnificativă...

Alții nu-i înceapă ploaia. Sîtuți admirabili (sărutul război cu răsturnarea valorilor) se țin numai de năștății. Anonime, denunțuri, vorbe, intrigi contra tuturor. Când însă prin această foamă le atragem atenția că-i mult mai onorabil să-și întrebuințeze vremea liberă cu alte preocupări mai înalte, decât cu intrige, iarși se supără. Noi însă n'avem de ce ne întrista. Noi ne continuăm misiunea ce o avem aici. Supărații vom face întodeuna, nedreptăți niciodată. Sunt alte organe în județul nostru care se ocupă cu așa ceva.

Ca să se știe.

Contopirea ministrelor

Guvernul dlui Maniu înțelegând criza economică-financiară prin care trece țara s'a hotărât să deslănțeze ministerele din provincii și să contopiască câteva ministere după cum urmează:

Ministerul Instrucțiunii publice se va contopi cu al artelor și cultelor, Minist. muncii cu sănătatea publică iar Minist. lucr. publice cu comunicațiile. Un nou mijloc de economie.

EVENTIMENT

După ce a caracterizat praful de pe suprafața lunară ca fiind aproape ca și pudra, Armstrong a pășit pe Lună, devenind primul pământean ce a pus piciorul într-o altă lume. A urmat imediat celebra frază, care ar putea caracteriza întreaga misiune Apollo 11, „Un pas mic pentru un om, un salt uriaș pentru omenire”, spusă la aproape șase ore și jumătate după ce a aselenizat.

50 de ani de la aselenizare: Un pas mic pentru om, un salt uriaș pentru omenire

În urmă cu 50 de ani, americanul Neil Armstrong devenea primul om care pășea pe Lună, realizând una dintre marile ambiții ale umanității și permițând astfel Statelor Unite să se impună în fața URSS în cucerirea spațiului. La 20 iulie 1969, Armstrong a captat dimensiunea istorică a evenimentului - trăit în direct la TV de sute de milioane de oameni - prin legendarele cuvinte: „Este un pas mic pentru om, dar un salt uriaș pentru omenire”.

Aventura programului Apollo, care a permis unui număr de 12 astronauți să pășească pe Lună în șase misiuni, între 1969 și 1972, începuse cu opt ani mai devreme prin anunțul făcut de președintele John F. Kennedy în mai 1961, anume că „un american va păși pe Lună înainte de sfârșitul deceniului”.

O decizie politică

„A fost mai ales o decizie politică”, spune John Logsdon de la Muzeul național al Spațiului din Washington. Războiul Rece era în plină desfășurare, iar URSS devansase SUA în cursa spațială, după ce a pus pe orbită în 1957 primul său satelit artificial, Sputnik, urmat în 1961 de ieșirea primului om în spațiu, Iuri Gagarin.

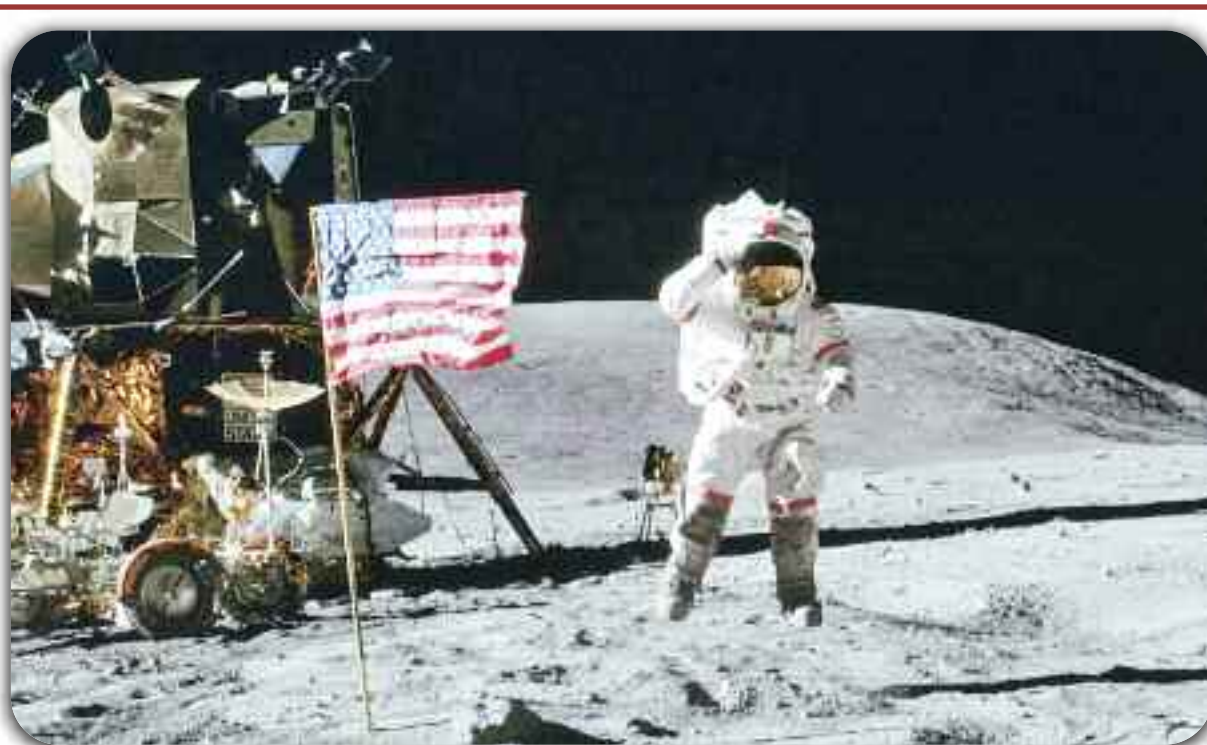
„URSS reușise să facă din succesul misiunilor sale spațiale un mod de măsurare a puterii și a reușitei unei societăți moderne, iar președintele Kennedy a spus atunci că nu ar fi în interesul Americii să-i lase pe sovietici să profite”, explică Logsdon. Bazându-se pe prosperitate și capacitatea tehnologice, Statele Unite au demarat rapid programul Apollo, estimat la 25 de miliarde de dolari în 1969, acum echivalentul a circa 115 miliarde sau de șase ori și jumătate bugetul anual actual al NASA.

Însă Apollo s-a confruntat și cu probleme. În 1967, un accident la sol s-a soldat cu moartea a trei astronauți. Prima misiune de succes a avut loc în decembrie 1968 cu Apollo 8, care a marcat primul zbor în jurul Lunii cu oameni la bord. Această misiune istorică a fost urmată șase luni mai târziu de Apollo 10, al doilea zbor de recunoaștere, cu trei astronauți la bord.

Povestea misiunii Apollo 11

Lansată pe data de 16 iulie 1969, misiunea Apollo 11 era constituită din Neil Alden Armstrong, comandantul misiunii, Michael Collins, pilotul modulului de comandă și Edwin Eugene „Buzz” Aldrin Jr., comandantul modulului lunar. Pe 19 iulie, Apollo 11 a trecut pentru prima dată prin spatele Lunii, intrând în orbita lunară. Au urmat 30 de orbite, timp în care echipajul a văzut situl de aselenizare, în sudul Mării Liniștii (Mare Tranquillitatis), aproximativ 20 kilometri sud-vest față de craterul Sabine D. Situl de aselenizare a fost caracterizat drept relativ plat și neted în urma misiunilor Ranger 8 și Surveyor 5 și de Lunar Orbiter, un satelit menit să cartografieze suprafața lunară în vederea stabilirii viitoarelor locuri de aselenizare din programul Apollo.

Pe 19 iulie, Apollo 11 a trecut pentru prima dată prin spatele Lunii, intrând în orbita lunară. Au urmat 30 de orbite, timp în care echipajul a văzut situl de aselenizare, în sudul Mării Liniștii (Mare Tranquillitatis), aproximativ 20 kilometri

După ce astronauții americani au înfipt steagul SUA în solul lunar, au avut o discuție cu președintele Richard Nixon printr-un telefon radio-transmițător, convorbire caracterizată de Nixon ca „cea mai importantă convorbire telefonică făcută din Casa Albă”

sud-vest față de craterul Sabine D (0.67408N, 23.47297E). Situl de aselenizare a fost caracterizat drept relativ plat și neted în urma misiunilor Ranger 8 și Surveyor 5 dar și Lunar Orbiter, un satelit menit să cartografieze suprafața lunară în vederea stabilirii viitoarelor locuri de aselenizare din programul Apollo.

Pe 20 iulie 1969, modulul lunar (ML) Eagle (Vulturul) s-a separat de modulul de comandă Columbia. Collins, aflat singur la bordul Columbia a inspectat Vulturul, într-o piruetă a acestuia, ca să se asigure că aparatul nu a fost afectat în timpul călătoriei.

Când Armstrong s-a uitat afară, a văzut că computerul greșise punctul de aselenizare, care era de fapt o zonă acoperită cu bolovani, la nord-est de un crater cu diametrul de 400 de metri. În acest moment, Armstrong a preluat controlul semi-automat și cu ajutorul lui Aldrin care îi dicta informații despre altitudine și viteză au aselenizat pe 20 iulie 1969, ora 20.17 GMT, când mai aveau aproximativ 25 de secunde până ar fi rămas fără combustibil.

Pe tot parcursul coborârii, Aldrin i-a spus datele necesare navigării lui Armstrong, care conducea Modulul Lunar. Cu câteva momente înainte de aselenizare, un beculeț l-a informat pe Aldrin că cel puțin unul din cele patru vârfuri ale picioarelor Vulturului, lungi de 170,2 cm. au atins suprafața lunară, strigând Contact light!, semn că au atins solul selenar. Trei secunde mai târziu, Vulturul a aselenizat, iar Armstrong a spus Shutdown (en. oprire).

Charles Duke, din postura de CAPCOM (responsabil cu comunicația dintre Pământ și capsulă) a înțeles că cei doi au aselenizat spunând „We copy you down, Eagle” (en. Am înțeles, Vulturule). Au urmat primele cuvinte din seria faimoasă a lui Armstrong, „The Eagle has landed” (Vulturul a aselenizat). Au urmat câteva momente de tăcere.

La două ore după aselenizare, înainte de a începe pregătirile pentru activitățile de pe solul selenar (extravehiculare), Aldrin a transmis câteva cuvinte, îndemnând la contemplarea ultimelor ore, ce

reprezintă ele și cum s-a ajuns să aibă loc, mulțumindu-le tuturor celor care au făcut posibil acest eveniment. Programul misiunii prevedea ca astronauții să aibă parte de un program de somn, lung de cinci ore, deoarece ei au fost solicitați încă de dimineața devreme în acea zi. Totuși, ei au decis să treacă peste această perioadă și să înceapă pregătirile pentru ieșirea extravehiculară (EVA) mai devreme, crezând că nu vor fi în stare să doarmă.

Coborârea pe Lună

În data de luni, 21 iulie, la ora României 05:39, Armstrong a deschis trapa, iar la 05:51 a început coborârea sa pe suprafața Lunii. Nu a putut observa suprafața de sub picioarele sale din cauza unui dispozitiv aflat pe pieptul său. A urmat apoi o coborâre pe o scară lungă de nouă trepte, Armstrong acționând un inel metalic pentru a desfășura echipamentul modular împachetat (MESA) și pentru a activa camera TV pe cealaltă parte a

Vulturului, ca mai apoi, la ora 05:56 să pună piciorul său stâng pe suprafața lunară. Prima aselenizare a fost surprinsă de un sistem de televiziune slow-scan, incompatibil cu televiziunile comerciale, astfel imaginile au fost preluate de un monitor special, iar apoi au fost filmate de o cameră TV convențională, reducând semnificativ din calitatea imaginilor. După ce a caracterizat praful de pe suprafața lunară ca fiind aproape ca și pudra, Armstrong a pășit pe Lună, devenind primul pământean ce a pus piciorul într-o altă lume. A urmat imediat celebra frază, care ar putea caracteriza întreaga misiune Apollo 11, „Un pas mic pentru un om, un salt uriaș pentru omenire”, spusă la aproape șase ore și jumătate după ce a aselenizat. Aldrin i se alătură mai apoi.

Săritura a devenit mijlocul de deplasare preferat de astronauți. Aceștia au relatat ulterior că trebuiau să își planifice mișcările cu șase sau chiar șapte pași înainte, lucru datorat solului instabil. După ce astronauții americani au înfipt steagul SUA în solul lunar, au avut o discuție cu președintele Richard Nixon printr-un telefon radio-transmițător, convorbire caracterizată de Nixon ca „cea mai importantă convorbire telefonică făcută din Casa Albă”.

După aproximativ șapte ore de odihnă în modulul lunar, exploratorii au fost treziți pentru a pregăti procedurile de reîntoarcere. Două ore și jumătate mai târziu, la ora 20:54 TLR, a început ascensiunea, cu scopul de a se reîntâlni cu pilotul modulului de comandă Columbia, Michael Collins, aflat în continuare pe orbita lunară.

Obiecte rămase pe suprafața Lunii

După mai mult de două ore petrecute pe suprafața lunară, astronauții au lăsat în urmă instrumente științifice precum retroreflectorul utilizat pentru experimentul de măsurare a distanței Lună-Pământ cu ajutorul laserului, dar și un seismograf pasiv pentru a măsura cutremurele de pe Lună. Au lăsat de asemenea un steag american, o insignă a misiunii Apollo 1 și o placă pe care erau două desene ale Pământului (reprezentând emisfera vestică și cea estică) precum și o inscripție, dar și semnăturile astronauților și a președintelui Richard Nixon. Inscripția era „Here Men From The Planet Earth First Set Foot Upon the Moon, July 1969 A.D. (We Came in Peace For All Mankind.”) (Aici Oameni De Pe Planeta Pământ Ai Pus Pentru Prima Dată Piciorul pe Lună, Iulie, 1969, d.Hr. Venim Cu Gânduri Pașnice în Numele Omenirii.).

Au mai lăsat și un săculeț conținând o replică din aur a unei ramuri de măsline ca simbol tradițional al păcii, dar și un disc de silicon conținând mai multe mesaje. Acesta conținea mesaje de bunăvoință din partea președinților americani Eisenhower, Kennedy, Johnson și Nixon alături de cele ale altor 73 de lideri de stat, inclusiv România prin vocea președintelui Consiliului de Stat al R.S. România, Nicolae Ceaușescu. Acel disc mai conținea și liste cu liderii Congresului american, o listă cu membrii Congresului american care au dat legi și norme privind activitatea NASA, dar și o listă cu managerii NASA. În cartea sa din 1989, Aldrin menționează că printre obiectele trimise au fost și medalii sovietice care comemorau cosmonauții Vladimir Komarov și Iuri Gagarin.

Vasile Andreica

Cred că este foarte important să îți formezi dragul de muzică, auzul armonic, deprinderile motrice, muzicale, ritmice. Asta reușești să faci ca parte integrantă a unui cor.”

INTERVIU

Renata Inovan: muzica are un rol important și nu trebuie tratată ca pe ceva opțional

Renata Inovan este profesoară de muzică la două școli mari din Satu Mare, “Bălcescu – Petofi” din Micro 15 și Școala “Avram Iancu” din Micro 16. Predă educație muzicală în școli de 15 ani și încearcă din răspuțeri, prin implicarea în diferite proiecte și campanii, să susțină ideea necesității înființării de coruri școlare.

Despre dragostea pentru muzică, rolul orelor de muzică în școală, despre cor așa cum era el văzut de copiii născuți în anii 1980 și așteptările copiilor de azi am discutat cu tânăra profesoară. Vă invităm să citiți interviul în rândurile de mai jos:

- Renata, dragostea pentru muzică, în cazul tău, e moștenire de familie...

- Da. Am crescut, și sunt bucurată că a fost așa, într-o familie în care toată ziua se cânta. Mama mea cânta în timp ce făcea treburile casei, tatăl meu repeta, fiind profesor de vioară de 35 de ani încoace. Vrând-nevrând, se lipește de tine dragul de muzică.

- Ai fost îndrumată să studiezi și tu, la rândul tău, muzica?

- Am început să cânt sub îndrumarea profesorului Sorin Berindei, la Inedit. Sunt absolventă de Pedagogic, mai exact bibliotecar-pedagog școlar. În anii adolescenței mele am urmat studiile de canto la Școala Populară de Artă, unde l-am avut ca profesor pe domnul Ștefan Gregorovici. Ulterior, având-o ca și corepetitoare pe doamna Iudith Budean, în parcursul meu școlar m-am orientat spre canto clasic la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj, absolvind studiile universitare.

- De cât timp ești la catedră?

- Predau muzică în școli din anul

2004. Recunosc că de foarte multe ori am vrut să ies din sistemul de învățământ pe vremuri și nu din motive financiare neapărat, ci pentru că nu erau posturi de titular pentru a predă muzică. Să faci naveta la 40 km distanță zilnic nu e foarte ușor. Cu o oră pe săptămână este foarte greu să îți acoperi o catedră. Din 2004 predau și abia de patru ani sunt titulară în două școli din oraș, la Bălcescu – Petofi și la Avram Iancu. Așa îmi iese catedra cu numărul de ore. Iar eu, titulară fiind, pot să spun că simt că aparțin undeva, am un loc de muncă sigur. Cu copiii ai plăcerea să cânti la două, maxim trei voci. La Școala Avram Iancu am reușit să fac un cor al profesorilor, ce se activează la nevoie, la evenimente. Se cântă foarte frumos. De-a lungul carierei mele am avut șansa să lucrez cu oameni care știu, atât adulți, cât și copii, că muzica e parte din viața noastră. Muzica este peste tot.

- Ești una dintre profesoarele de muzică din Satu Mare care încearcă din răspuțeri să facă pe toată lumea să înțeleagă faptul că un cor într-o școală are rolul său.

- Insistent afirm că fiecare școală ar trebui să aibă un cor. Încă de mică am mers la cor, în școala generală, la “Mircea Eliade”, unde am avut-o ca profesoară pe doamna Ileana Petrovici. În liceu l-am avut pe soțul doamnei, pe profesorul Ioan Petrovici. Cred că este foarte important să îți formezi dragul de muzică, auzul armonic, deprinderile motrice, muzicale, ritmice. Asta reușești să faci ca parte integrantă a unui cor. Eu am realizat de-a lungul anilor coruri în mai multe unități de învățământ, desigur în funcție de școli și de copii. Unde pot, cânt cu elevii la două-trei voci, unde nu, cânt la o voce, eventual cu unison. Am grupuri de instrumentiști în același timp, flautiști, iar unde se poate, la cor cântăm și dan-

săm în același timp. Chiar recent am avut un flashmob în colaborare cu Biblioteca Județeană Satu Mare, în cadrul proiectului “Nicio școală fără cor, donează o carte pentru viitor”, proiect născut din dorința de a sublinia necesitatea înființării corurilor școlare în județ.

- Cum e corul acum, cum funcționează el?

- Corul apare ca un opțional extins, ca un cerc, însă trebuie să fie destul de mulți copii într-o școală în care poate direcțiunea să aprobe o oră de cor. Este greu din punct de vedere al profesorului să faci cor pentru că ora de cor se face după program, după programul normal al copiilor de la școlile generale, unde materiile principale primează, știm cu toții, și atunci orele de cor sunt după orele 13 - 14 sau chiar după-masă de la 17-18. Copiii sunt greu de prins, de aceea consider că este foarte important să ne modernizăm și noi și să ne acomodăm, să învățăm ceva modern ca să îi atragem pe copii. Dacă le vom spune că vrem ca ei să vină la cor pentru a cânta strict melodii din folclor sau cântece patriotice, nu vom reuși să îi facem să vină. E nevoie să ne adaptăm și să ținem pasul cu vremurile. De-a lungul timpului am ajuns să fac la cor de la un joc ritmic la o percuție corporală, să fac o piesă din Africa, Congo, în care avem și muzică și mișcare și triplu canon.

- Înainte de 1990 era obligatoriu corul. Crezi că ar trebui să fie și acum?

- Generațiile de dinainte mergeau la cor obligatoriu. Eram selectați la nivel de clasă și făceam mai apoi parte din corul școlii. Era benefic, ne formam auzul armonic, cântam bine. Nu pot să spun că ar trebui să fie obligatoriu, însă un cor într-o școală ar fi ceva normal.

- Ne spuneai despre colaborarea

cu Biblioteca Județeană în proiectul “Nicio școală fără cor, donează o carte pentru viitor”. Ai mers chiar dincolo de granițele județului cu această idee.

- Da, am mers. Un exemplu este Proiectul național Cantus Mundi, înființat de dirijorul Ion Marin în anul 2011 cu ajutorul voluntarilor Corului Madrigal. E un proiect care îi învață pe dirijori cum să își crească propriul cor, cum să dezvolte un repertoriu, să dea culoare vieții din comunitatea lor. Anul acesta, în acest proiect am coordonat o activitate în Satu Mare și am avut peste 300 de participanți. Este vorba de Ora Pământului, acțiune cu peste 11.000 de copii participanți la nivel național. Proiectul urmărește inclusiv înființarea de coruri în școlile din țară, motiv pentru care m-am implicat cu mare drag.

- Pe lângă munca la catedră cu copiii, la orele de educație muzicală, pe lângă orele de cor, mai colaborezi și cu pensionarii. Cum e să dirijezi un cor al pensionarilor?

- De patru ani încoace colaborez cu pensionarii și e minunat. Când am ajuns prima dată să îi întâlnesc, venită după doamna Maria Chiș, o doamnă extraordinară cu principii morale, doamnă preoteasă, aveam foarte mari emoții, întrebându-mă cum o să lucrez cu oameni în vârstă. Lucrăm foarte bine, ca o echipă, ne înțelegem extraordinar, ne ajutăm reciproc. În Corul Unirea de la Liga Pensionarilor Unirea avem oameni de toate vârstele, chiar și de peste 80 de ani, oameni care cântă și o fac frumos. Ne vedem săptămânal câte o oră și jumătate, ne strângem în sălița noastră chiar peste 30 de persoane, au fost zile când am fost și 50. Îmi place foarte mult să lucrez cu ei, ai plăcerea să auzi cântece și la patru voci cântate și un alt repertoriu decât îmi permite școala, de la folclor tradițional, piese corale, folk, etno și altele. Mer-

gem la evenimentele la care suntem invitați, punem în scenă repertorii speciale la evenimentele organizate de Liga Pensionarilor, cum a fost recent Balul cireșelor, prima ediție.

- În încheiere, ce rol are educația muzicală în școală, ca materie?

- Sper din toată inima să înțelegă cei ce au părgăhiile în mână că muzica are un rol important și nu trebuie tratată ca pe ceva opțional. Artele vizuale, plastice și educația muzicală ar trebui să rămână în calendarul materiilor școlare. De anul viitor reintră o oră de muzică și la clasa a opta. Până acum făceau un semestru muzică, unul desen. De mai bine de zece ani e așa. Se pune foarte mult accent pe materii gen drepturile copilului, istorie, pe geografie tot mai puțin, iar în ritmul asta educația muzicală e posibil să o scoată. Însă sunt de părere că trebuie să ne modernizăm puțin, iar ora de muzică să fie o oră de muzică și mișcare, să vină cu drag copiii la școală. E loc de mai bine, programa e încă foarte încărcată. Trebuie ținut cont de particularitățile individuale. Copilul poate iubi muzica altfel, chiar prin percuție corporală.

- Referitor la ce muzică ascultăm acasă am să te rog să ne oferi un sfat.

- Am crescut cu muzică. Sunt foarte multe genuri muzicale foarte atractive, nu manelele. Există muzică electronică ce are la bază muzică clasică. Avem muzică dance, pop. Trebuie să știm să alegem între artă și chici. Copilul se obișnuiește de mic cu genul de muzică pe care îl ascultă părinții. Le recomand să asculte ABBA, Queen, muzică de calitate de dinainte de anii 1990.

A consemnat Ioana Vladimirescu

„Se spune că există un moment în viața fiecăruia când se întâmplă ceva, iar din acea clipă, totul se schimbă. Pentru mine, acesta a fost GYLC (Global Young Leaders Conference), ce s-a desfășurat în Washington DC, respectiv New York City, în perioada 1-10 iulie 2019.”

BAC-ul viitor va fi cu teste grilă

Ecaterina Andronescu a anunțat că Ministerul Educației va regândi subiectele de la Bacalaureatul viitor și a vorbit despre teste grilă, evitând să spună dacă subiectele de la examenele următoare vor fi 100% grilă sau numai parțial. „La Politehnică, de foarte mulți ani, după '89, lucrările scrise sunt pe itemi obiectivi. S-ar putea să îi supărăm pe unii dintre profesori, dar le vom explica că este calea pe care trebuie să mergem. Sunt mulți care spun că nu se poate la materia X să mergem pe itemi obiectivi. Dar uitați-vă la testele Cambridge. Luăm în calcul, când o să avem situația exactă o să elaborăm metodologia pentru examenele viitoare și o să vă comunicăm”, a declarat Andronescu, într-o conferință de presă.

Amintim că precedentă tentativă a Ministerului Educației de a introduce chiar la Evaluarea Națională și BAC-ul de anul acesta testele grilă a declanșat un scandal major. Atunci, instituția plănuia ca 40% dintre cerințele de la examene să fie itemi obiectivi, adică întrebări deschise și tip grilă.

Într-o conferință de presă susținută la sediul Ministerului Educației, Ecaterina Andronescu a mai anunțat că „este pregătită noua lege a educației, care va avea 3 legi: legea învățământului preuniversitar, legea învățământului universitar și statutul cadrului didactic”. Ministrul a declarat că va supune în curând cele trei legi ale educației dezbaterii publice, reunite sub forma unui „cod al educației”, „pentru ca în toamnă să îl supunem spre Parlament în dezbateră”.

N. Deleanu

Mai mult de 1 din 3 tineri absolvenți nu lucrează în domeniul în care a studiat

Nepotrivirea între domeniul de educație parcurs al unei persoane și domeniul în care acea persoană lucrează este definită de Eurostat drept „rata de nepotrivire a competențelor”. În România această rată este mai mare în rândul celor de 15-24 de ani care au absolvit cel puțin liceul – 35,2% în 2018 și mai scăzută în rândul celor de 25-34 de ani care au absolvit cel puțin facultatea – 28,6%, dar aceasta din urmă este cea mai mare rată din ultimii 5 ani.

Persoanele care lucrează în afara domeniului în care au studiat sunt considerate persoane cu „nepotrivire orizontală a competențelor”, arată Eurostat în metodologia celui mai recent studiu experimental despre nepotrivirea abilităților și competențelor.

Ratele de neconcordanță sunt mari în cazul celor care au absolvit cel puțin liceul și au vârsta între 15-34 de ani, decât cei care au ajuns să fie înmatriculați la facultate, master, doctorat, în vârstă 25-34 ani. Surprinzător, în privința absolvenților de facultate, rata de nepotrivire este în creștere, ajungând în 2018 la 28,6%, cea mai mare din 2014 încoace, potrivit Eurostat.

Specialiștii Eurostat explică necesitatea și utilitatea unei astfel de corelații – neconcordanța dintre competențe pe domenii de educație poate fi relevantă pentru analizele pieței muncii, deoarece persoanele „neconcordanțe” se pot confrunta cu frustrări din cauza lipsei unui beneficiu avut de pe urma studiului și a efortului dedicat învățării și pot genera pierderi economice pentru companii, ca urmare a eficienței mai scăzute și/sau costurilor suplimentare de dobândire a unor competențe specifice la locul de muncă.

Ioana Roman a reprezentat România la Conferința Liderilor Tineretului Mondial

Elevă la C.N. Mihai Eminescu, ea ne împărtășește din experiența trăită la Washington DC

Ioana Roman, viitoare elevă a clasei a XII-a B la Colegiul Național Mihai Eminescu, a obținut de-a lungul anilor numeroase și importante distincții la concursurile de matematică. Unul din rezultatele ei valoroase îl reprezintă promovarea recentă a examenului de bacalaureat american, cu nota maximă la matematică, rezultat care i-a oferit oportunitatea de a participa la această conferință.

Experiența inedită trăită de Ioana este împărtășită în rândurile următoare.

„Se spune că există un moment în viața fiecăruia când se întâmplă ceva, iar din acea clipă, totul se schimbă. Pentru mine, acesta a fost GYLC (Global Young Leaders Conference), ce s-a desfășurat în Washington DC, respectiv New York City, în perioada 1-10 iulie 2019.

În fiecare discurs pe care l-am scris până acum, obișnuim să folosesc celebrul citat al lui Mahatma Gandhi, și anume „Fii schimbarea pe care vrei să o vezi în lume”, fără a înțelege concret ce este acel ceva care ar putea schimba lumea. Tot așa, în prima zi a acestui program, la prima întâlnire cu grupul, mentorul nostru ne-a rugat să enumerăm calitățile pe care trebuie să le posedăm un lider. Pe lista fiecăruia dintre noi se regăsea abilitatea de a fi open-minded (n.r. cu mintea deschisă), deși niciunul nu reușea să explice la ce se referă aceasta.

Din grupul nostru au făcut parte elevi ce proveneau dintr-o varietate de culturi, fiecare cu diverse și impresionante povești de viață. Pe parcursul acestor 10 zile, am avut ocazia să explorăm punctele de vedere ale fiecăruia dintre noi cu privire la problemele cu care se confruntă lumea modernă, dar și la tradițiile și obiceiurile din țările de origine.

Probleme de viață din toată lumea

În demersul nostru, au susținut discursuri reprezentanți ai Băncii Mondiale, ai Departamentului de Stat, ai Organizației Națiunilor Unite, profesori universitari de la marile universități americane, ambasadori ai mai mul-

Din grupul de lucru au făcut parte elevi ce proveneau dintr-o varietate de culturi, fiecare cu diverse și impresionante povești de viață

tor state, respectiv CEOs ai unor companii internaționale. Organizatorii ne-au oferit posibilitatea de a le pune întrebări speaker-ilor, astfel lăsând loc unor discuții într-un cadru mai informal. Am reușit să pătrundem în profunzimea activității desfășurate de aceștia, dar și să aflăm mai multe cu privire la problemele cu care se confruntă.

De exemplu, ofițerul pentru afaceri internaționale de la Departamentul de Stat ne-a spus că, deși trăim în secolul XXI, în care s-ar zice că egalitatea între sexe a atins cote impresionante, cel puțin în țările dezvoltate ale lumii, în cadrul acestei instituții încă nu se oferă concedii de maternitate plătite. Un celebru producător de filme ne-a prezentat printr-un documentar propriu tulburător la ce practici terifiante recurge anumite instituții din Africa de Sud datorită diferențelor etnice.

La finalul acestui program, am simțit un Global Summit sub egida

ONU. În pregătirea acestui eveniment, ne-am organizat în comitete, fiecare reprezentând câte un SDG (Sustainable Development Goal-Obiective de Dezvoltare Durabilă) și am alcătuit rezoluții pentru a concretiza obiectivele propuse. Eu am ales să fac parte din comitetul ce propunea soluții pentru atingerea obiectivului numărul 4, și anume Quality Education. Am negociat propunerile subcomitetelor pentru a ajunge la anumite soluții ce favorizează întreaga lume, nu doar unele țări. În cele din urmă, rezoluția noastră a fost adoptată.

La toate acestea s-au adăugat numeroase vizite ale unor obiective turistice și instituții. În Washington DC am avut ocazia de a vizita mai multe ambasade, Departamentul de Stat al SUA, Casa Albă, The US Capitol, Muzeul Holocaustului, National Mall, WWII Memorial, Lincoln Memorial și Air Force Memorial, unde am sâr-

bătorit ziua Americii. În drumul spre New York, ne-am oprit pentru un tur al UPenn, Universitatea din Pennsylvania, Philadelphia. În New York, am făcut turul Organizației Națiunilor Unite (ONU) și am vizitat Metropolitan Art Museum (MET), Central Park, Times Square. Excursia s-a încheiat cu o croazieră pe râul Hudson, de unde am putut admira Manhattan-ul și Statuia Libertății.

Dacă ar fi să aleg un aspect al acestei conferințe care m-a marcat cel mai mult, probabil ar fi experiența multiculturală: atâția oameni diferiți în același loc, toți dorindu-și să facă lumea în care trăim un loc mai bun. Ca să mă întorc la premisa de la care am plecat, ce este acel ceva care ne ajută să ne schimbăm mai întâi pe noi înșine și mai apoi lumea, ce înseamnă să fim „open-minded”? Să realizăm că diferențele ne aduc mai aproape și ne fac speciali.”

Din 10 patroni, 6 au liceu sau facultate, 3 gimnaziu și 1 studii vocaționale

Majoritatea firmelor nou create sunt înființate de manageri care au un nivel de educație liceal și universitar, aceștia reprezintă 58,2% din totalul celor care au pus bazele unei noi afaceri, potrivit datelor publicate de Institutul Național de Statistică. Peste o treime dintre aceștia au între 30 și 39 de ani, mai notează autorii analizei.

În anul 2017, proporția fondatorilor/managerilor întreprinderilor nou create, cu vârsta mai mică de 30 de ani are o creștere de 8,4 puncte procentuale

față de anul precedent, celelalte grupe de vârstă prezentând ușoare variații a ponderilor față de situația din anul 2016.

Schimbări în nivelul educațional al patronilor

Concret, distribuția întreprinderilor în funcție de nivelul educațional al fondatorului prezintă o schimbare structurală între perioadele 1995-2000 și 2001-2017. Până în 2001 ponderea întreprinderilor nou create de întreprinzători cu nivel educațional primar era de aproximativ 5%, nivelul

de educație profesional (vocațional) era de aproximativ 30%, nivelul de educație gimnazial aproximativ 40% și nivelul liceal și universitar în jur de 25%.

Din anul 2001 nivelul primar și cel vocațional reprezintă împreună o pondere de 20%, cel gimnazial până în 40%, reducându-se în ultimii ani, iar nivelul liceal și universitar aproximativ 40%, în ultimii ani depășind 55%, potrivit publicației citate.

Fondatorii cu studii liceale și universitare sunt mai ales în firmele localizate în regiunea București-Ilfov în anul 2017.

În privința calificării noilor patroni,

Vera Pop

Succedând unor mari istorici ai Transilvaniei, ca Ioan Lupaș, I. Moga, Constantin Daicoviciu, Ștefan Pascu merge pe căi cu totul originale, căi proprii prin finețea și profunzimea analizei, capacitatea de cuprindere a unei vaste problematice și realizarea sintezei în ultimă instanță.

PERSONALITĂȚI

Ștefan Pascu, unul din cei mai mari istorici români din Transilvania

Lucrarea fundamentală a istoricului este Voievodatul Transilvaniei, în trei volume masive

Ștefan Pascu s-a născut la 14 octombrie 1914 în comuna Apahida, județul Cluj și a murit la 2 noiembrie 1998 la Cluj - Napoca.

Studiile elementare le-a efectuat în comuna natală, iar cele secundare și superioare la Cluj-Napoca (1925 - 1938). După terminarea studiilor, desfășoară activitate de cercetare și devine doctor în istorie în anul 1942. Ștefan Pascu devine și membru al Școlii Române din Roma (1940 - 1942). Ocupă postul de asistent (1943) la Universitatea Babeș - Bolyai din Cluj. După 5 ani este conferențiar (1948 - 1962) și profesor (1962) la catedra de Istoria medie a României.

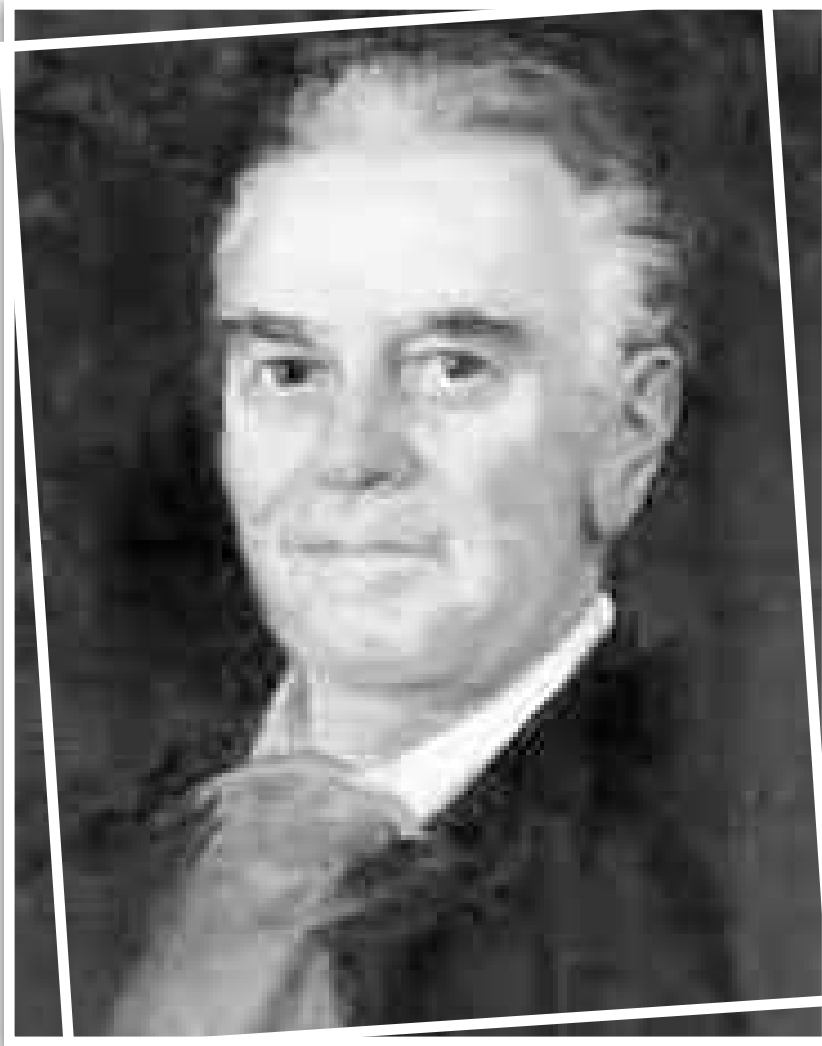
Din acest an, Ștefan Pascu este numit Decan al Facultății de Istorie și Filozofie (1962 - 1968) și Rector al Universității (1968 - 1976). Paralel este cercetător științific, Director adjunct (1969 - 1973) și Director (din 1973) al Institutului de Istorie din Cluj.

În perioada de profesorat și cea de cercetare științifică, Ștefan Pascu capătă titluri și premii cum ar fi: Membru corespondent al Academiei Române (1960) și Titular (1974); Președinte al Secției de Științe Istorice a Academiei (1974); Membru al Academiei de Științe Sociale și Politice (1970); Membru al Societății de Științe Istorice din România (1970) și apoi Președinte; Președinte al Comisiei Internaționale de demografie istorică (1975); Profesor universitar emerit, Om de știință emerit. Ștefan Pascu primește Premiul Academiei în anii 1947 și 1956, ca și Premiul I al Ministerului Învățământului în anii 1944 și 1961.

Ștefan Pascu este unul dintre cei mai activi participanți la numeroase congrese și reuniuni internaționale de istorie în calitate de raportor. Își aduce astfel contribuția până în ultima clipă la dezvoltarea Istoriei Românilor în țară și peste hotare. Multilateral în aprecierea și analiza proceselor istorice și sociale, Ștefan Pascu are o operă de complexitate pe măsura capacității intelectuale de excepție. Deși abordează o arie largă de probleme, Ștefan Pascu rămâne un medievist al istoriei Românilor din pasiunea istoricului în general și aplicația spre această epocă distinctivă în evoluția fiecărui popor și națiune. Dar și aici pasiunea, așa cum o arată rezultatele lucrărilor și studiilor sale, este concentrată, ca un fascicul de lumină, asupra istoriei Transilvaniei.

Voievodatul Transilvaniei

Ștefan Pascu devine astfel istoricul român al Transilvaniei. De altfel, lucrarea fundamentală a lui Ștefan Pascu, Voievodatul Transilvaniei, în trei volume masive, o demonstrează din plin. Succedând unor mari istorici ai Transilvaniei, ca Ioan Lupaș, I. Moga, Constantin Daicoviciu, el merge pe căi cu totul originale, căi proprii prin finețea și profunzimea analizei, capacitatea de cuprindere a unei vaste problematice și realizarea sintezei în ultimă instanță. În lucrarea citată care începe cu anul 1000 și aduce relatarea istorică până în pragul secolului al XVII-lea, istoricul nu uită nimic din esențial în prezentarea pe rând dar și în înălțuirea lor logică a factorilor social-economici, politici, demografici, etnici, de cultură și cei confesionali, ca și instituțiile corespunzătoare lor. Respectând cronologia istoriei, pe cât cu putință, istoricul revine uneori la secole anterioare pentru întregirea lo-

Ștefan Pascu a fost Decan al Facultății de Istorie și Filozofie (1962 - 1968) și Rector al Universității Babeș - Bolyai (1968 - 1976). Paralel a fost cercetător științific, director adjunct (1969 - 1973) și director (din 1973) al Institutului de Istorie din Cluj

gică a problemelor. De pildă, *Viața oamenilor acum o mie de ani și Începuturile noii societăți medievale*, istoricul le-a rezervat drept cadru al întregii lucrări în *Introducere*. Apoi urmează părțile lucrării și capitolele ca și subcapitolele fiecăreia: *Societatea Transilvaniei în secolele IX - XI*; *Voievodate foarte întinse și foarte bogate*; *Formarea voievodatului Transilvaniei*; *Continuarea eforturilor de organizare administrativă a Transilvaniei*; *Reorganizarea Voievodatului Transilvaniei*; *Evoluția Voievodatului Transilvaniei în secolele XIV - mijlocul sec. al XVI-lea*. Este cuprinsă astfel cronologic întreaga istorie a voievodatului, de la începuturi și până când voievodatul trece în alte condiții istorice la Principat.

Urmează apoi în lucrarea Voievodatului Transilvaniei prezentarea problemelor de sinteze și instituțional: *Structura clasei feudale*; *Structura țărănimii din Transilvania*; *Obligațiile țărănimii*; *Lupta antifeudală a țărănimii*; *Instituțiile administrativ - judiciare în secolele XIII - XIV*; *Natura proprietății și implicațiile care decurg din ea asupra structurii voievodatului*; *Habitatul transilvan (Așezările sătești și răspândirea lor în decursul secolelor XIV - XVI)*; *Târguri și orașe*; *Cetăți, castele, biserică cetăți*; *Populația Transilvaniei (Evoluția ei din primele secole ale Evului Mediu și până la mijlocul sec. al XVI-lea)*; *Structura etnică a Transilvaniei*. La acest capitol, cum era și firesc, Ștefan Pascu argumentează originea, vechimea și continuitatea românilor pe bază de argumente documentare, statistice, etnotoponimice, onomastice sau antroponi-

pe care i-a dat Transilvania.

Lucrări de referință: *Petru Cercel și Țara Românească la sfârșitul secolului al XVI-lea*, Sibiu, 1944; *Istoria Transilvaniei*, Blaj, 1944; *Contribuții documentare la Istoria Românilor în sec. XIII - XIV*, Sibiu, 1944; *Răscoalele țărănești din Transilvania*, Cluj, 1947; *Meșteșugurile din Transilvania până în sec. XVI*, București, 1956; *Crestomație pentru istoria statului și dreptului, vol. II - III*, în colaborare, Buc., 1961 - 1963; *Bobâlna*, ed. II, Buc., 1963; *Formarea națiunii române*, Buc., 1967; *Marea Adunare Națională de la Alba Iulia*, Cluj, 1968; *Clujul medieval*, în colaborare, Buc., 1969; *Voievodatul Transilvaniei, Vol. I*, Ed. II, Editura Dacia, Cluj, 1972; *Avram Iancu. Un erou și un martir*, Buc., 1973; *Mihai Viteazul. Unirea și centralizarea țărilor române*, Buc., 1973; *Voievodatul Transilvaniei, Vol. III*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1986.

În Periodice: (selectiv): *Mișcările țărănești prilejuite de intrarea lui Mihai Viteazul în Transilvania*, în *Studii și Materiale de Istorie (SMIM)*, I, 1956, pag. 125-135; *Rolul cnezilor din Transilvania în lupta antiotomană a lui Iancu de Hunedoara*, în *Studii și Cercetări de Istorie (SCI)*, VIII, 1957, 1-4, pag. 25-67, Cluj; *Urbariul satului Cetan din prima jumătate a sec. al XVIII-lea*, (în colaborare) în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj, (AIIC)*, III, 1960, pag. 171-253; *Periodizarea orânduirii feudale pe teritoriul țării noastre*, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai (SUBB)*, 1962, I, pag. 7-32; *Les caractéristiques principales des révoltes paysannes de Transylvanie au Moyen - Age*, în *Revue Romaine d'Histoire (RRH)*, III, 1964, 1, pag. 5-31; *Mișcări țărănești în centrul și sud-estul Europei din sec. al XV-lea până în sec. al XX-lea*, în *AIIC*, VIII, 1965, pag. 7-72; *Les sources et les recherches démographiques en Roumanie*, în *Les Congrès et Colloques de l'Université de Liège*, vol. 33, 1965, pag. 283-303; *La struttura della proprietà fondiaria nella Transilvania sul inizio del XX secolo*, în *Annali della Università di Napoli*, 1968, pag. 1-30; *Researches of Habsbourg Empire in Roumania*, în *Austrian History Yearbook*, Houston, 1968, pag. 367-401; *Cetatea Dăbâca*, (în colaborare), în *Acta Musei Napocensis*, V, 1968, pag. 153-202; *Demografie istorică*, în *Populație și societate*, Cluj, 1972, pag. 11-74; *Legături și trăsături de unitate ale revoluției de la 1848 în țările române*, în *Analele de Istorie (AI)*, XIX, 1973, 2, pag. 61-73; *Începuturile Clujului medieval (Sec. IX-XIII)*, în *Analele Institutului de Istorie și Arheologie Cluj (AI-IAC)*, XVII, 1974, pag. 60-78.

Colaborări la: *Istoria României vol. II și Membru în Comitetul de Redacție; Compendiul de Istoria României; la Colecțiile de documente interne: Documente privind Istoria României și Documenta Romaniae Historica (DRH); la Bibliografia Istorică a României.*

Bibliografie critică: *Sub semnul lui Cluj. Omagiu Acad. Prof. Ștefan Pascu la 60 de ani de la naștere*, Cluj, 1974.

Mircea Pîrlea,
Biblioteca Județeană Satu Mare

Bibliografie:

- ***** - *Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului*, Volumul III, P-Z, București, Editura Geneze, 2001

Academia Română are în prezent 81 de membri titulari

Academia Română este cel mai înalt for de știință și de cultură din România. A fost fondată la 1 aprilie 1866, sub denumirea de Societatea Literară Română, devenită la 1 august 1867 Societatea Academică Română, iar în 1879 Academia Română. Conform statutului, rolul principal al Academiei constă în cultivarea limbii și literaturii române, stabilirea normelor de ortografie obligatorii ale limbii române, studierea istoriei naționale române și cercetarea în cele mai importante domenii științifice. Cele mai reprezentative lucrări academice sunt Dicționarul limbii române, Dicționarul explicativ al limbii române, Dicționarul general al literaturii române, Micul dicționar academic și Tratatul de istoria românilor. Prin statutul său, Academia Română poate avea un număr maxim de 181 membri titulari și corespondenți și 135 membri de onoare, din care cel mult 40 din România.

În prezent Academia Română are 81 membri titulari, 83 membri corespondenți (total 164), 35 membri de onoare din țară și 91 membri de onoare din străinătate (total 126).

În perioada 2014 - 2016 au fost aleși: 20 membri titulari; 28 membri corespondenți; 6 membri de onoare din țară; 17 membri de onoare din străinătate; 3 membri post-mortem.

Conform statutului actual, un mandat de președinte are durata de patru ani, iar o persoană nu poate deține funcția de președinte pentru mai mult de două mandate. Biroul Prezidiului Academiei Române este format din șase academicieni: președintele Academiei Române, acum istoricul clujean Ioan Aurel Pop, cei patru vicepreședinți (Bogdan C. Simionescu, Victor Spinei, Răzvan Theodorescu, Victor Voicu) și secretarul general Ioan Dumitrache.

Criteriul de primire

În 18 noiembrie 2008 Prezidiul Academiei a adoptat un Regulament pentru primirea de membri în Academia Română, care prevede: "Unicul criteriu de primire în Academia Română este caracterul de excepție al contribuției candidatului în știință sau cultură (impact asupra domeniului în care activează, originalitatea contribuțiilor, într-un cuvânt excelența în cercetare și creație). Reputația națională și internațională a candidatului este un factor important în acceptarea unei candidaturi."

Academia se compune din membri titulari, membri corespondenți și membri de onoare, cu toții aleși pe viață. Calitatea de membru poate fi acordată și post-mortem. Atât membrii corespondenți cât și membrii titulari pot face propuneri pentru noi membri corespondenți. În urma mai multor consultări și evaluări, adunarea generală decide prin vot secret acordarea statutului de membru.

Generalul Constantin Năsturel-Herescu este singurul membru donator din istoria Societății Academice Române. El a fost declarat membru donator ca răsplătă a importante donării realizate, din veniturile căreia s-a constituit Fondul „Năsturel-Herescu”, fond din care s-au înființat premii cu care s-au distins, de-a lungul anilor, lucrări din domeniul literaturii, istoriei, arheologiei, geografiei și dreptului.

În Dicționarul academicienilor români, 1866 - 1999, Dorina N. Rusu contabiliza că până în anul 1999 Academia adunase un număr de 1.494 membri, dintre care 980 români (25 fondatori, 375 titulari, 178 de onoare, 361 corespondenți, 41 aleși post-mortem) și 514 străini (404 membri de onoare, 109 corespondenți, 1 ales post-mortem).

Declarațiile categorice ale lui Kim Cattrall îi vor întrista pe fanii Sex and The City

Fanii aud de câțiva ani buni zvonuri despre reunirea celebrului cvartet din New York, însă Kim Cattrall a declarat că proiectul „nu se va întâmpla niciodată”. Este cunoscut faptul că actrița care a interpretat rolul Samantha nu este bună prietenă cu Sarah Jessica Parker, alias Carrie Bradshaw, ba din contră.

Și Kim nu conține să ne reamintească acest lucru. Într-un interviu acordat zilele trecute pentru Daily Mail, actrița a declarat clar vorbind despre o posibilă reuniune: „Niciodată. Nu e pentru mine”.

Ea a mai făcut și o altă declarație, făcând referire la colegile și din serial în special la Sarah Jessica Parker. „Cât trăim învățăm diverse lecții în viață și lecția pe care am învățat-o este că trebuie să lucrezi cu oameni buni și care se distrează. Astfel, potrivit lui Kim Cattrall, colegile ei din Sex and The City nu ar fi deloc „oameni buni”.

Aceasta nu este prima dată când Kim Cattrall a atacat-o pe Sarah Jessica Parker. În 2017, în emisiunea lui Piers Morgan, ea a spus că nu a fost niciodată prietenă cu actrițele din serial.

Anul trecut, cele două actrițe din serial au avut un conflict public pe Twitter. Kim Cattrall anunțase moartea fratelui său pe Twitter, iar Sarah Jessica Parker și-a oferit condoleanțele.

Răspunsul lui Kim Cattrall a fost neașteptat de acid, actrița postând o imagine în descrierea căreia spune, printre altele, că s-a săturat de ipocrizia fostei ei kolege: „Mama m-a întrebat astăzi: când te va lăsa în pace acea persoană ipocrită, Sarah Jessica Parker? Încercările tale continue de a te apropia îmi amintesc cât de crudă ai fost și încă ești. Lasă-mă să îți clarific acest lucru (dacă nu am făcut-o deja). Nu ești din familia mea. Nu ești dintre prietenii mei. Așa că îți scriu pentru a-ți spune pentru ultima oară să te oprești din a ne exploata tragedia pentru a-ți reabilita imaginea de „fată bună”

Cum au reacționat actorii din „Game of Thrones” la nominalizările istorice de la Premiile Emmy

Au fost anunțate nominalizările la Premiile EMMY 2019, iar actorii din „Game of Thrones” au depășit orice record, acest lucru fiind surprinzător, chiar și pentru ei.

Actorii din „Game of Thrones” și-au exprimat pe platformele de social media uimirea în ceea ce privește nominalizările la Premiile EMMY, serialul având un număr impresionant de 32 de nominalizări la mai multe categorii, printre care și Outstanding Drama Series, Outstanding Writing for a Drama Series, precum și în categoriile dedicate actorilor.

Astfel, Emilia Clarke și Kit Harington au fost nominalizați pentru rolurile lor principale, însă ei nu sunt singurii actori care au impresionat. Gwendoline Christie, Maisie Williams și Alfie Allen sunt printre cei care au primit nominalizări pentru rolurile lor secundare, iar reacțiile lor au fost perfecte.

Maisie a mai primit această nominalizare în 2016, iar acum a postat un GIF pe Twitter pentru a-și exprima entuziasmul.

Gwendoline Christie a fost la rândul ei foarte surprinsă de nominalizare și a postat mesajul prin care a fost anunțată de această reușită. „Nu pot să cred!!!! Mulțumesc Universului!”, a scris actrița.

Și Carice van Houten, cea care interpretează rolul lui Melisandre a primit o nominalizare pentru apariția ei în serial. „Ce? Această vară este fierbinte și plină de surprize! Wow, sunt foarte încântată și mândră!”

Alfie Allen a fost poate cel mai surprins de nominalizare, el arătând acest lucru prin imaginile postate pe Instagram Stories. „Wow, nu mă așteptam la asta!” Nikolaj Coster-Waldau, cel care interpretează rolul lui Jaime Lannister, a vorbit despre nominalizarea sa cu cei

de la The Hollywood Reporter. „Eram la telefon cu Gwendoline, care este la rândul ei foarte entuziasmată. Este incredibil. Suntem toți atât de bucuroși. Să fim nominalizați eu, Kit, Emilia, Peter, Alfie, Gwendoline, Maisie, Sophie, Lena, Lena... 10 dintre noi? Este o nebunie! Nimeni nu se aștepta la asta!” Sophie Turner a fost și ea nominalizată, însă nu a postat nimic despre această surpriză, însă soțul ei, Joe Jonas, a felicitat-o pe Instagram Stories pentru succes.

Leonardo DiCaprio a fost întrebat dacă el crede că Jack ar fi putut fi salvat în Titanic

„Titanic” rămâne unul dintre cele mai importante filme din industria cinematografică, iar finalul acestuia este în continuare o controversă pentru fanii care sunt de părere că Jack, personajul lui Leonardo DiCaprio, ar fi putut fi salvat.

Leonardo DiCaprio a devenit preferatul tuturor după ce a interpretat rolul lui Jack din „Titanic”, un film care a creat o controversă mai ales în ultimii ani, fanii fiind convingși că acesta ar fi avut loc lângă Rose, pe ușa care a ajutat-o să se salveze.

Astfel, în ultimii ani au apărut numeroase imagini și teorii prin care se demonstrează că Jack s-ar fi putut salva, acestea fiind desigur idei foarte amuzante. Reporterul MTV, Josh Horowitz, a reluat această controversă și l-a întrebat pe Leonardo DiCaprio dacă el consideră că ar fi avut loc pe acea ușă la finalul filmului, însă reacția actorului

a fost una amuzantă.

Reporterul a adresat această întrebare în cadrul unui interviu de grup cu Brad Pitt și Margot Robbie, aceștia promovând filmul în care apar alături de DiCaprio, „Once Upon a Time in Hollywood”.

Astfel, Leonardo a răspuns că nu comentează, însă colegii săi au vorbit despre finalul faimosului film. „O Doamne, m-am gândit la asta. Îmi amintesc că am

analizat cu atenție”, a spus Margot Robbie, care era doar un copil atunci când a apărut filmul. Leonardo a continuat spunând că nu comentează, însă expresia feței sale l-a amuzat pe Brad Pitt, care și-a exprimat punctul de vedere. „Asta este amuzant. Sigur o să mă uit din nou”, a spus acesta.

„Este cea mai mare controversă din istoria cinematografiei”, a spus Margot Robbie, iar Leonardo DiCaprio a aprobat răspunsul actriței. „Le-ai spus că ar trebui să facă ușa mai mare?” l-a întrebat actrița pe colegul ei, însă acesta a declarat încă o dată că nu va face comentarii.

Leonardo a refuzat să răspundă la această întrebare în ciuda eforturilor făcute de colegii săi, Brad Pitt și Margot Robbie, însă fosta sa parteneră din film, Kate Winslet, a declarat în trecut că Jack sigur ar fi avut loc pe acea ușă și s-ar fi putut salva.